

СЛЁЗЫ ЧАРАПАХІ

Летась мая знаёмая набыла для сваёй пяцігадовай дачкі дзвюх чарапашак. Жанчына, якая прадавала іх ля метро, сказала, што гэта нейкі там дэкаратыўны від, непатрабавальны, практычна не расце і нічога, акрамя маленькага акварыума і аднаго чарвяка ў дзень, ім не трэба. «Насця была ў такім захапленні ад малютак, што мы ўзялі іх не доўга думаючы. У той жа вечар я зразумела, што мяне проста нахабна падманулі... Жахліва, што людзі вось так адкрыта хлусяць, каб толькі пабольш прадаць. Я думаю, што большая частка чарапашак у выніку будзе загубленая праз няправільныя ўмовы догляду. Яшчэ частку гаспадары выкінуць у суседнюю сажалку, калі зразумеюць, што малыя растуць вельмі хутка і ім патрэбны ёмісты акварыум. А таксама фільтр, абагравальнік, лямпы (звычайная і ультрафіялетавая) і шмат ежы... Гэта час і грошы. ...Увогуле, прадаюць жывое, як бульбу. Брыдка».

Тое ж самае і з гумавымі цацкамі, якія бясплатна раздаюць у некаторых крамах. Асноўная іх мэта — завабіць як мага больш пакупнікоў. Маркеталагі зрабілі хітры ход: пачалі маніпуляваць дарослымі праз дзяцей. Не па чутках ведаю, што сур'ёзныя мамы ў сацыяльных сетках ствараюць суполкі і абменьваюцца цацкамі-паўтарашкамі.

Некалькі месяцаў таму бачыла ў гіпермаркеце, як дзяўчынка білася ў істэрыцы. Я спачатку падумала, што здарылася нешта страшнае, але малеча аж заходзілася ад слёз з-за... цацкі. Дакладней, з-за яе адсутнасці. Аказалася, у краме скончыліся гумавыя пачваркі...

Той дзень, калі мне ўпершыню разам з рэштай далі маленькую цацку, я буду памятаць доўга. Прышоўшы дадому, не прыдумала нічога лепшага, як даць яе свайму коціку. У той жа вечар зусім выпадкова прачытала, што такія цацкі «збіраюць»... ветэрынары. Аказваецца, некалькі каткоў ужо праглынулі тую гумавую «радасць». У выніку трапілі пад нож. Бо дастаць пачварку, якая выклікае закупорку кішэчніка, можна толькі шляхам аперацыі. Памятаю, як я панічна бегала па кватэры і шукала тую чырвоную цацку. На шчасце, мой Цудзік яшчэ не паспеў яе з'есці.

Выпускаючы гумавых пачварак, ніхто не думае, што яны прывіваюць малым не самы добры густ. Маўчу ўжо пра шкоду для планеты. Гума, як і пластык, раскладаецца больш як 100 гадоў! Прыйдзе час, і дзецім надакучаць гэтыя цацкі. І што тады? Прывітанне, звалка з некалькіх дзясяткаў мільёнаў гумавых пачварак?

Нядаўна ў «Фэйсбуку» на старонцы Вольгі Астаповіч, прыхільніцы экалагічнага ладу жыцця, з'явіўся пост пад назвай «Чаму я больш не буду набываць сваё любімае малако». Аказалася, дзяўчына ўбачыла, што цяпер у камплекце з ім ідзе пластыкавая трубочка. «Так, я разумею, што такое рашэнне можа быць зручнейшае для якой-небудзь з мам, якая спрабуе напайць сваё дзіця падчас прагулкі або прыцягнуць увагу да прадукту, «які скача» яму ў рот цераз празрысты тунэль. Але, думаю, прасунутыя бацькі і ўсе-ўсе-ўсе разумеюць, што гэта зручнасць — толькі навязаны маркетынгавы ход. Насамрэч, выкарыстанне трубочак сёння можна апраўдаць толькі ў выпадку людзей з медыцынскімі патрэбамі». І прывяла некалькі аргументаў. Па-першае, кожная новая штучка на ўпакоўцы робіць прадукт даражэйшым. І нават калі кошт не памяняўся, то памянялася нешта іншае — якасць або колькасць. Па-другое, з-за трубочак вакол вуснаў з'яўляецца маршчынка. Па-трэцяе, трубочкі становяцца прычынай забруджвання зямлі і вады: яны не могуць быць перапрацаваныя і паступова ператвараюцца ў мікрапластык. І, нарэшце, памеры гэтага смецця настолькі малыя, што яго трапляе ўнутр марскіх жывёл. Паглядзіце на «Ютубе» відэа пра чарапаху, з наздры якой дастаюць кактэйльную трубочку... Не можа не ўзрушыць.

Калі шчыра, я не змагла цалкам паглядзець той ролік. Адною слязінкі марской чарапахі хапіла, каб мне таксама не захацелася набываць тое малако.

Надзея ДРЫАНДРОЖЫК.

Вера ШПАКОЎСКАЯ:

■ Вуснамі дзіцяці

«МАРУ СТАЦЬ СЛАВУТАЙ БАЛЕРЫНАЙ»

Юная танцоўшчыца — пра чатырохгадзінныя трэніроўкі, любімыя ролі ды квіток у бізнес-клас

На конкурсе талентаў «Сіняя птушка».

Балерыне Веры ШПАКОЎСКАЙ дзевяць гадоў. Яна любіць есці белы шакалад, заплятаць «гульку» самастойна і прыязджаць на трэніроўкі за паўгадзіны да іх пачатку. Ведае ўсіх прым — а калі не, значыць яны недастаткова славутыя. Сама дзяўчынка ўваходзіць у пяцёрку найлепшых юных танцоўшчыц свету. У лістападзе ў паўфінале аўтарытэтнага міжнароднага конкурсу Youth America Grand Prix мінчанка заняла першае

месца. А ў снежні стала адной з пераможцаў расійскага тэлевізійнага конкурсу юных талентаў «Сіняя птушка». Расклад у Веры вельмі шчыльны, таму ў яе была ўсяго гадзіна, каб адказаць на нашы пытанні, паабедцаць тварожнай запяканкай і пераадзецца са школьнай формы ў спартыўны купальнік. Вось яны, будні будучай прымы.

(Заканчэнне на 4-й стар. «СГ».)

■ Віншваем пераможцаў!

МАДЭЛЬ САФІЙКА І ЧАТЫРЫ АСІЛКІ

Вучні беларускамоўнай гімназіі № 23 выбралі пераможцу конкурсу «Беларусікі». А іх класны кіраўнік — найбольш запамінальную «вясёлкавую» падказку

Беларускамоўная гімназія знаходзіцца непадалёк ад нашай рэдакцыі. Завіталі мы туды на Вадохрышча — завяршалнае свята каляднага цыкла народнага календара. Прыемна здзівіліся, калі ўслед за намі пад песню «Ой, калядачкі, бліны-ладачкі...» ў клас зайшла каза (у яе пераапанулася адна з пяцікласніц).

Вучні 5-га ды 7-га класаў відавочна падрыхтаваліся да сустрэчы з журналістамі «Звязды». На іх партах быў сапраўдны зарапад: зоркі, вязаныя кручком ды зробленыя з гафрыраванага кардону, малюнкi з выявамі знічкі ды звязды (уважлівыя чытачы нашай газеты ведаюць, што так па-беларуску называецца калядны атрыбут — зорка на кіі, з якой хадзілі так званыя звездары)... Але больш за ўсё мяне ўразілі два хлопцы-пяцікласнікі: Янка Чабатарэвіч сам спёк дома «зорную» піцу, а Мікіта Чуяшкоў — бліны-зорачкі.

(Заканчэнне на 8-й стар. «СГ».)

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.